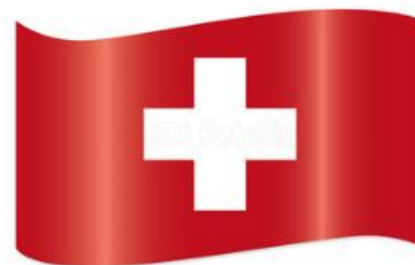

Zajednica prakse za unutarnju reviziju Mreža PEMPAL-a 1.7.2020.

Sadržaj

1. Uvod
2. Švicarska – pregled
3. Sud revizora kantona Bern
4. Okolni uvjeti – metode – model – vještine
5. Povjerenje – pružanje podrške – komunikacija
6. Vrste revizija – unutarnje i vanjske revizije
7. Uvjeti za dobru reviziju – Alati
8. Sustav unutarnje kontrole – Tijelo za financijsku kontrolu
9. Covid 19
10. Revizija učinka - Uzbunjivanje

1. Predstavljanje

Životopis – Thomas Remund

Profesionalno iskustvo

- 15 godina u bankarskom sektoru
- 10 godina kao revizor u društvu Ernst & Young
- 10 godina u sektoru financija i kontrolinga u Švicarskim željeznicama
- Od 2010. predsjednik Suda revizora kantona Bern; također odgovoran za uzbunjivanje

1. Predstavljanje

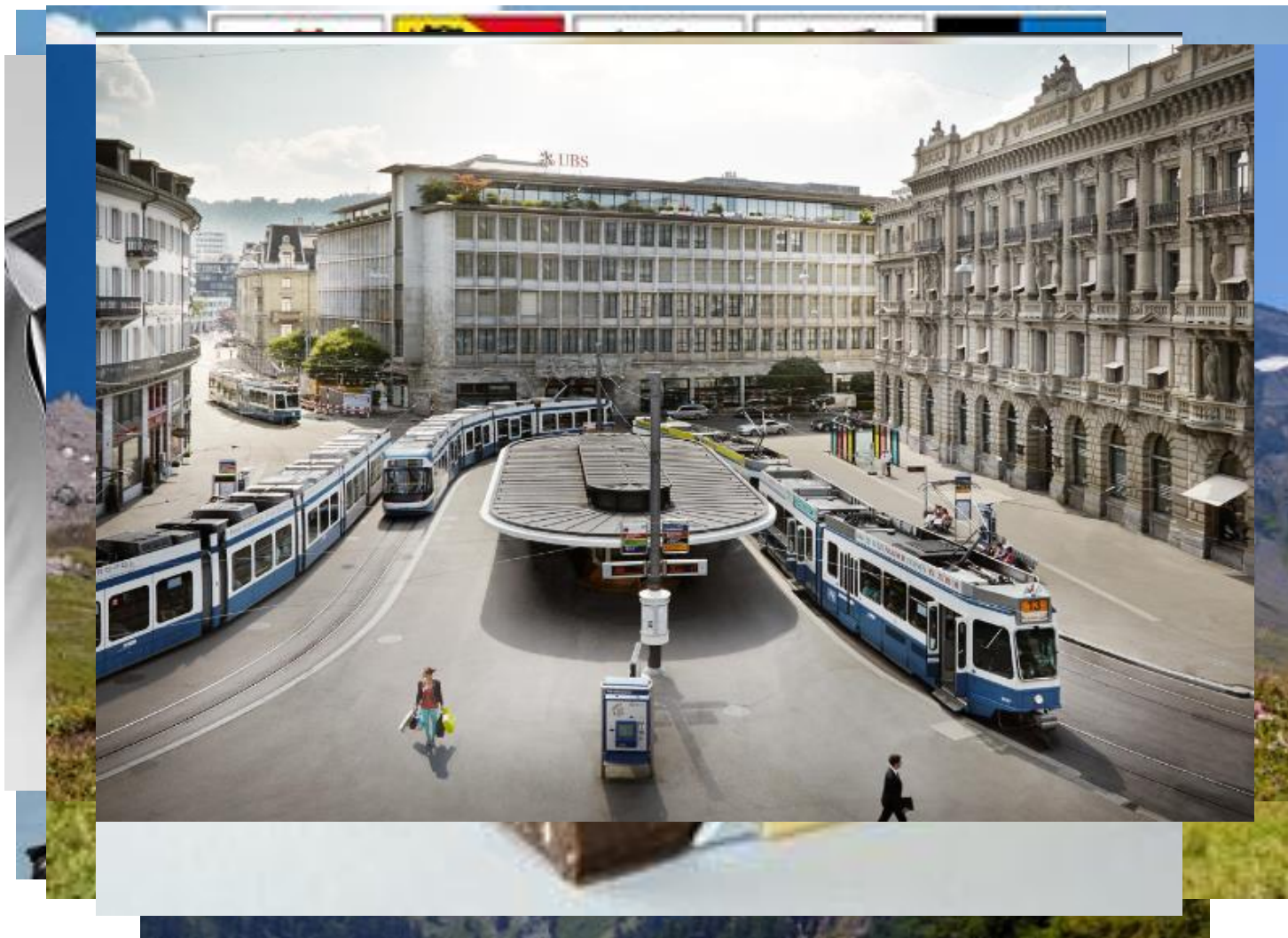
Životopis – Mark Bucher

Profesionalno iskustvo

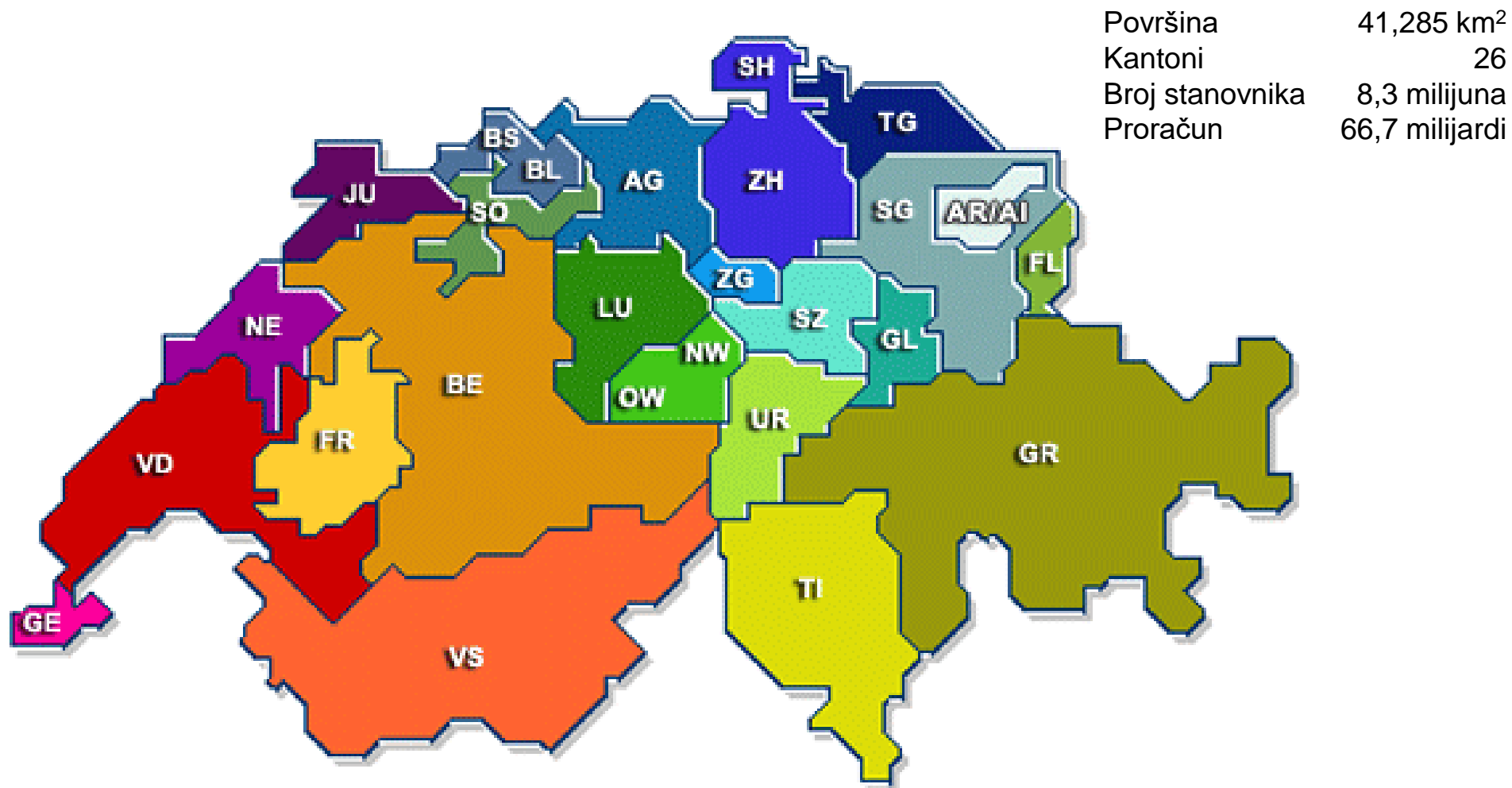

- 7 godina u sektoru računovodstva u Švicarskim željeznicama
- 7 godina kao revizor u društvu PwC
- 7 godina kao glavni financijski direktor u srednje velikom švicarskom gradu
- 3 godine (do danas) radi na Sudu revizora kantona Bern od 2019., voditelj Odjela za posebna ispitivanja (izrada IT-a, državne subvencije)

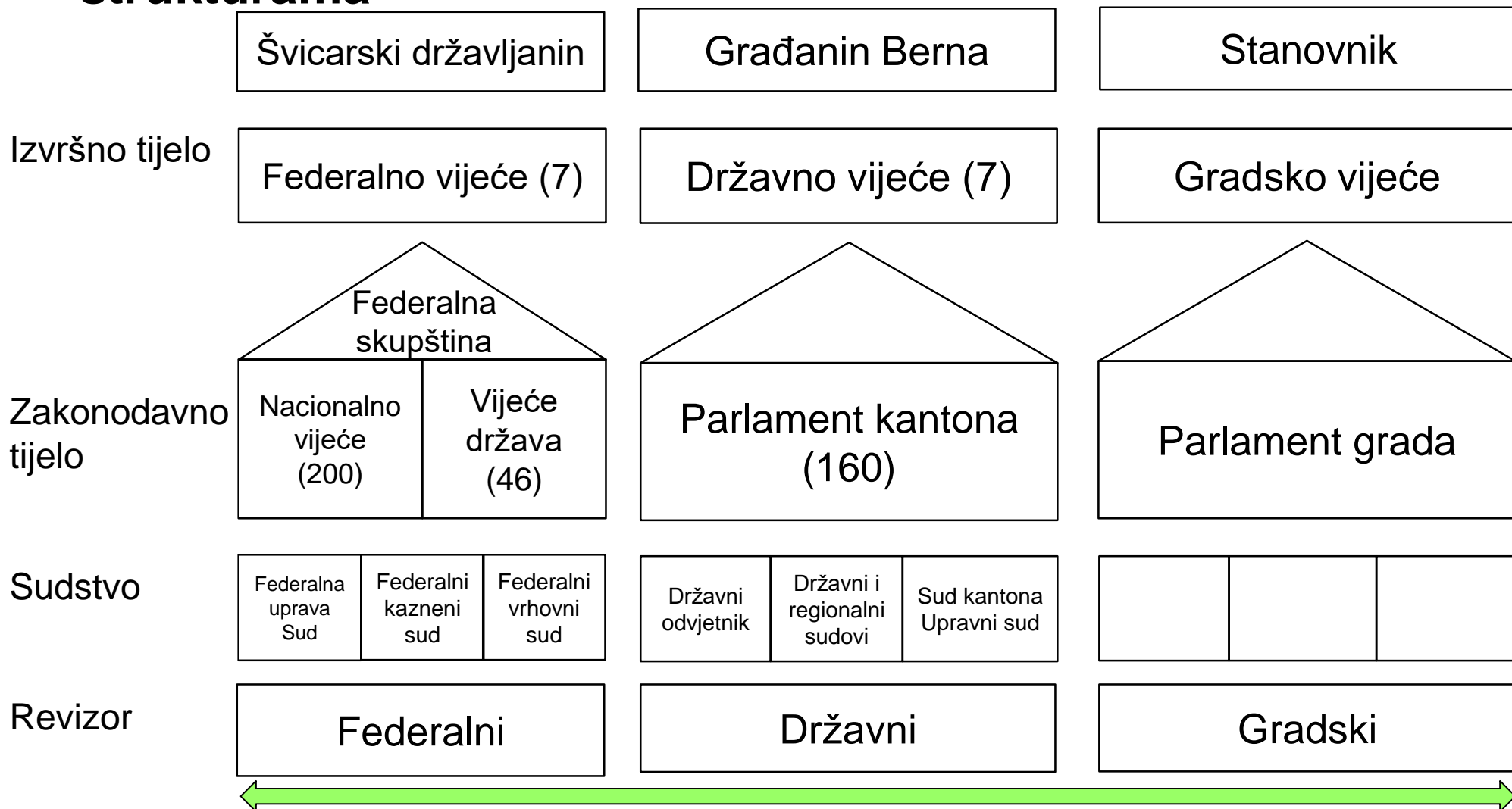
2. Švicarska

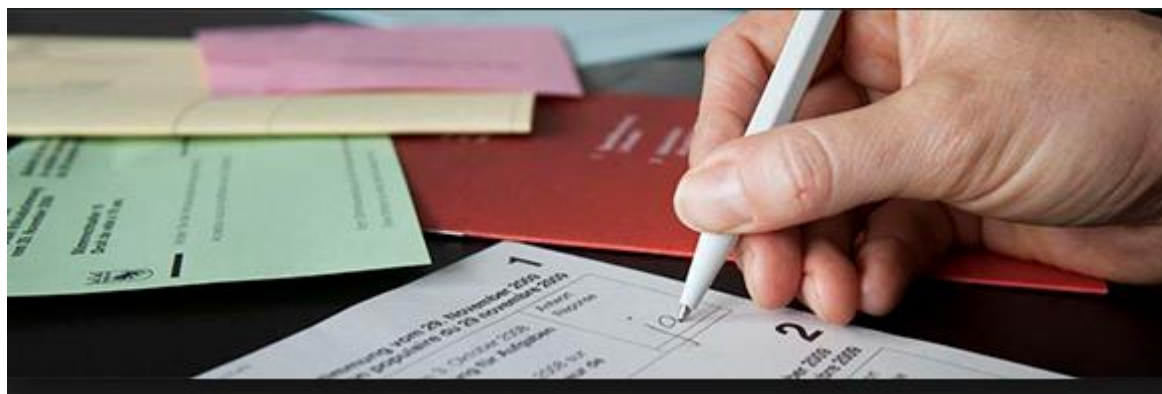
2. Švicarska i njezini kantoni – pregled

2. Paralele među federalnim, kantonskim i gradskim strukturama

2. Izravna demokracija

2. Federacija – Kantoni – Općine

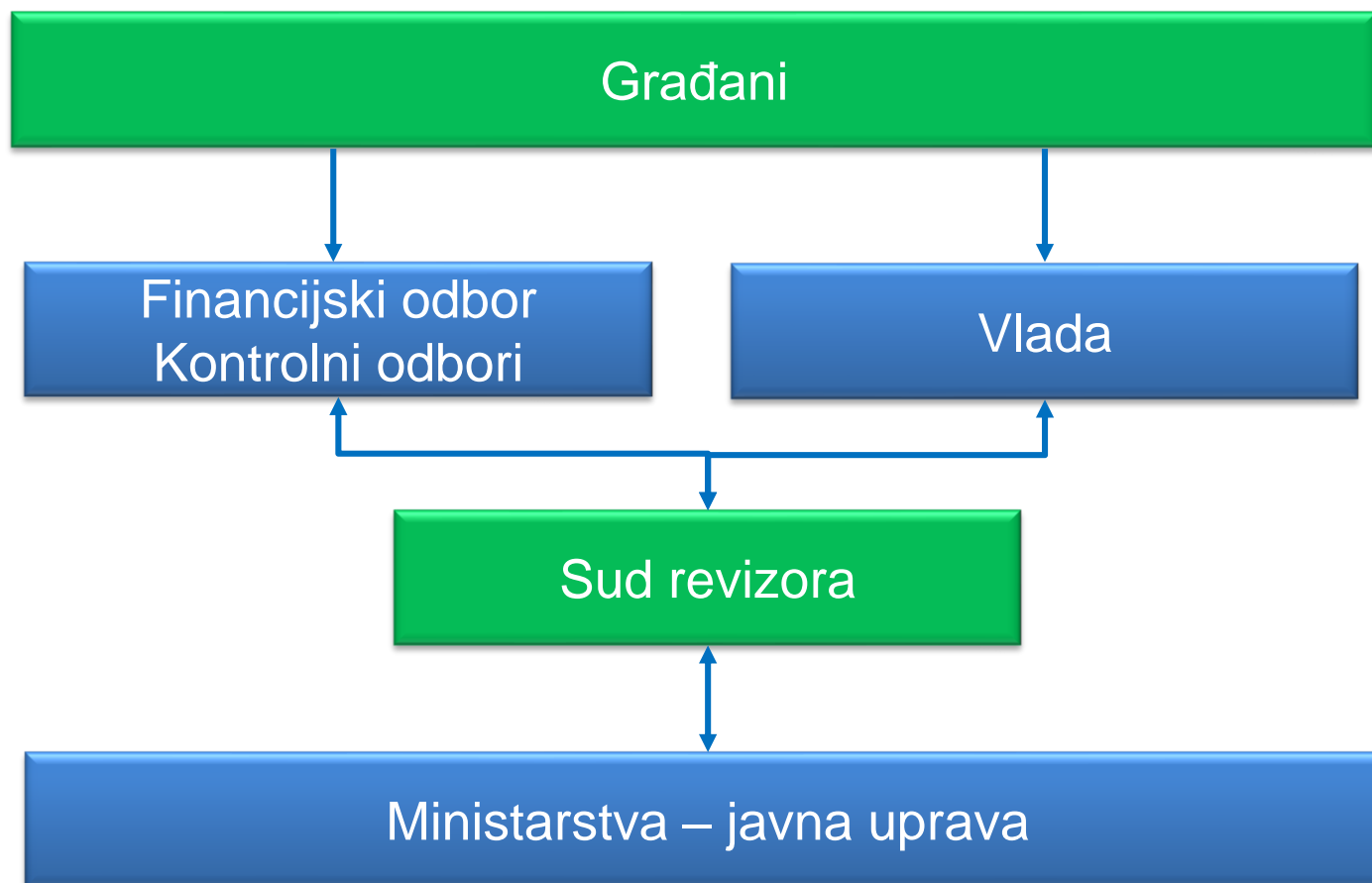

Površina:	5 960 km ²
Stanovništvo:	1 milijun
Općine:	356
Proračun:	12 milijardi
Bilanca stanja:	13 milijardi

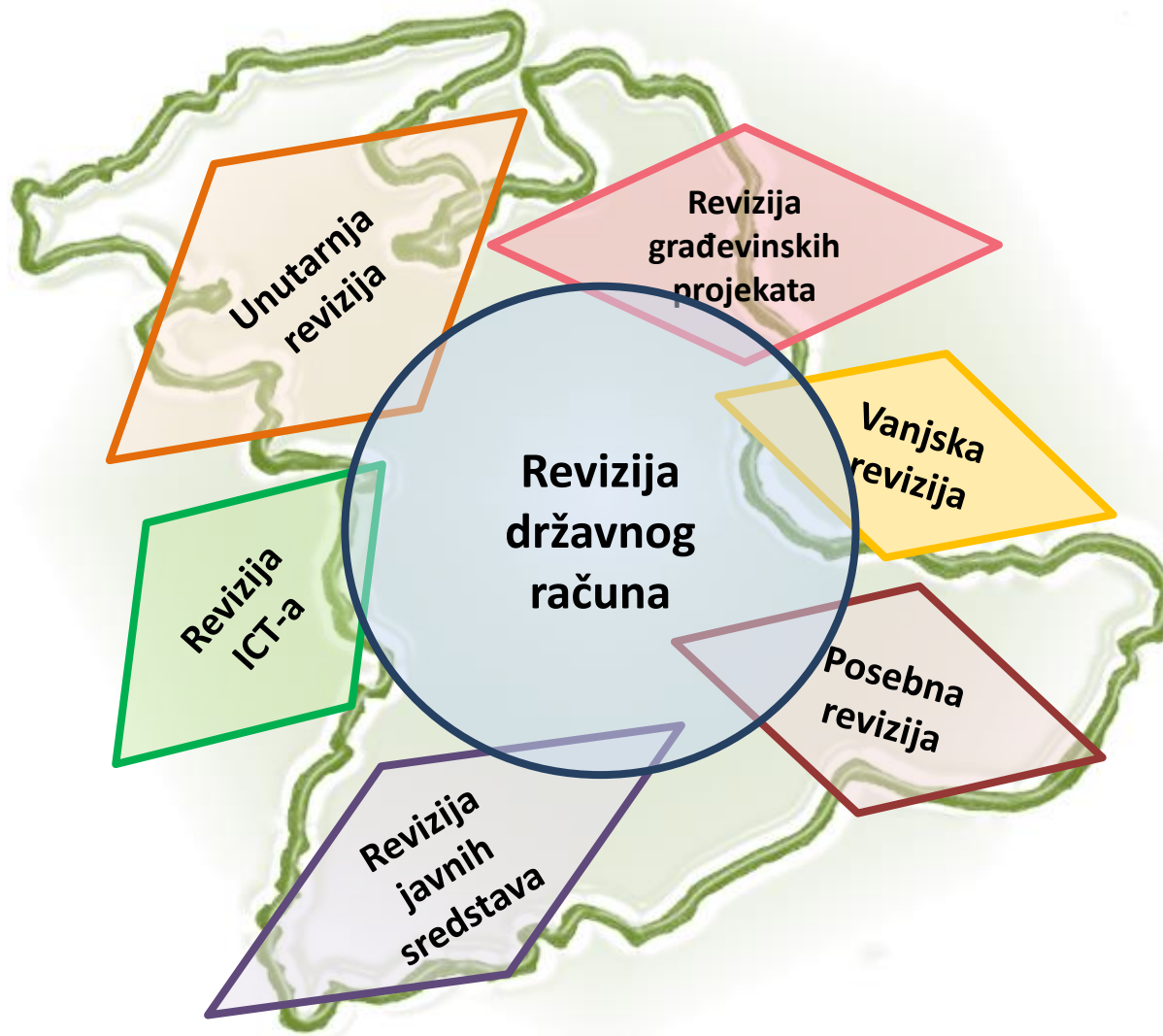

2 jezika
drugi najveći kanton

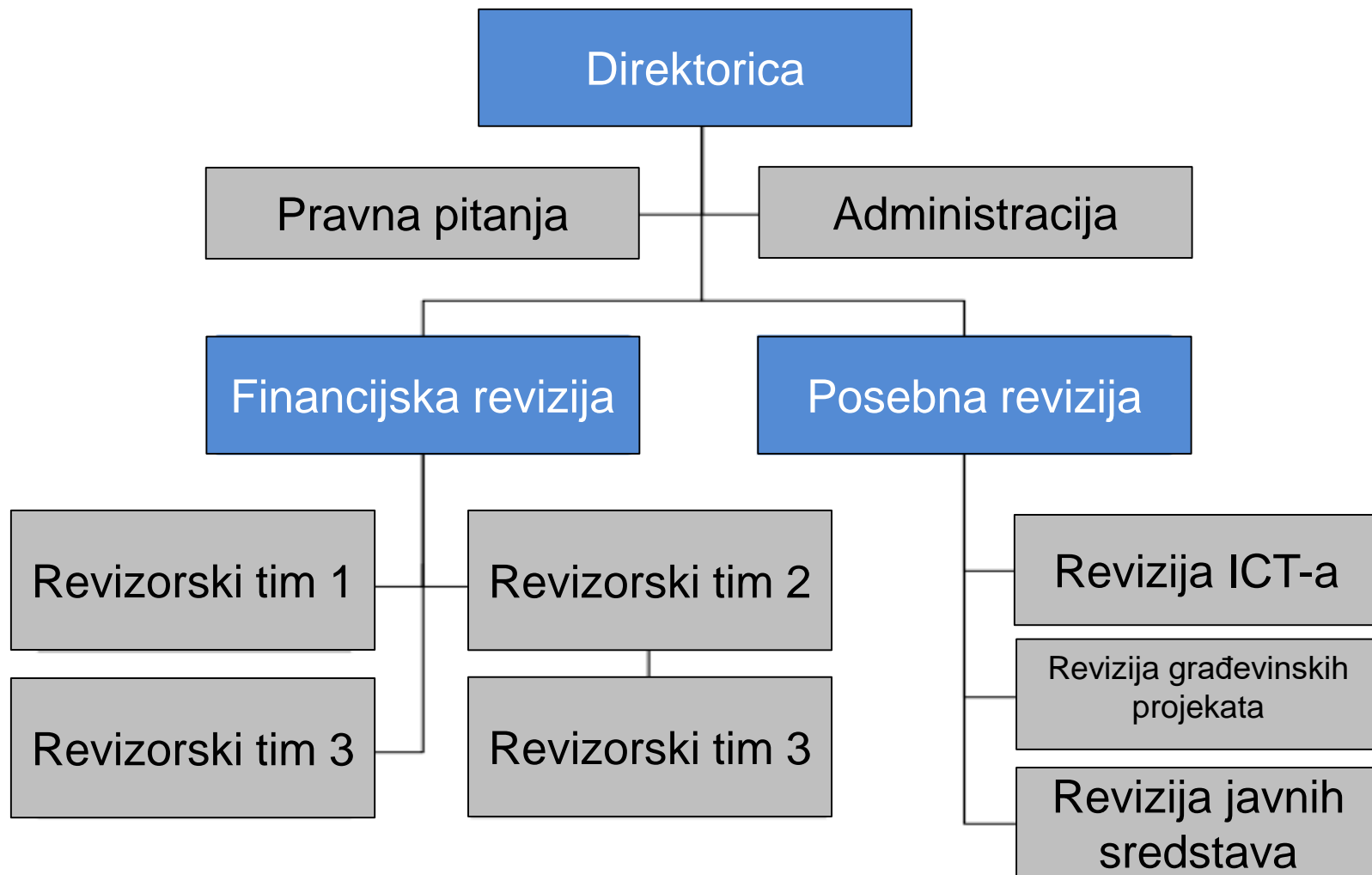
3. Ured za reviziju kantona Bern

3. Glavni zadatak nadzornog tijela za financije

3. Ured za reviziju kantona Bern – približno 24 FTE-a (ekvivalent punog radnog vremena)

3. Neovisni sud revizora

- Obvezujući su samo Ustav i zakon

- Zadaci/odgovornosti:
 - unutarnja i vanjska revizija
 - Poštovanje propisa, ekonomičnost i korisnost;
 - Izvanredne provjere za izvršne i zakonodavne razine
 - Savjetodavni angažmani za izvršne i zakonodavne razine
 - Uzbunjivanje

- Kompetencije:
 - Planiranje revizije
 - Neovisna evaluacija trenutačne situacije

3. Neovisni sud revizora

Izvještavanje

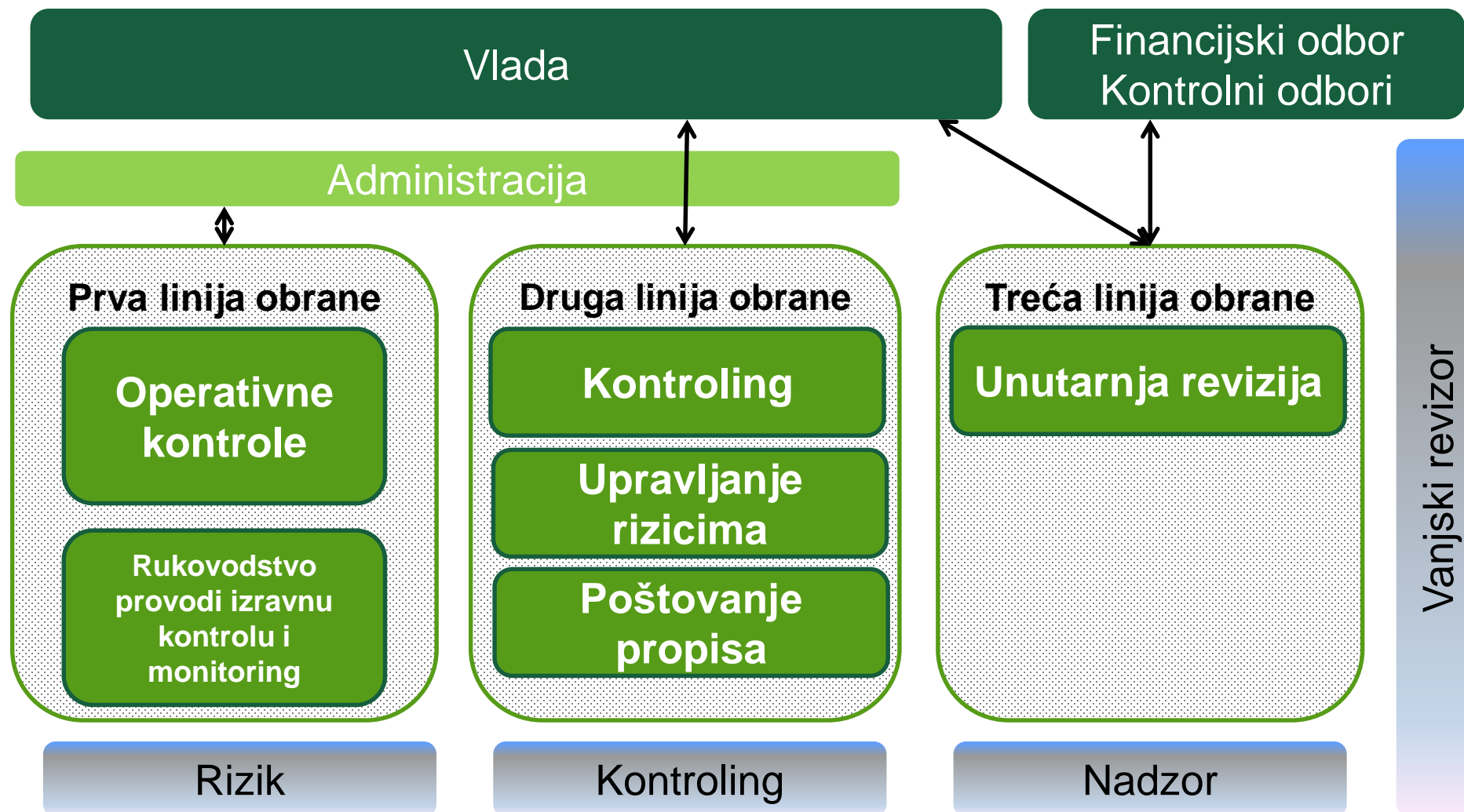
	Kontrolirani odjeli	Ministarstva	Vlada	Financijski odbor Kontrolni odbori
Revizorsko izvješće	✓	✓		
Materijalno značajni nalazi		✓	✓	✓

Sastanci

- Ministarstva (svakih 6 mjeseci)
- Vlada (svaka tri mjeseca)
- Parlament (svaka tri mjeseca)

4. Model tri linije obrane

4. Mjerljive vještine

- Zakoni, propisi
- Proces / računalni sustavi / razdvajanje dužnosti
- Sustav unutarnje kontrole (automatizirane kontrole i detektivne kontrole)

4. Nemjerljive vještine

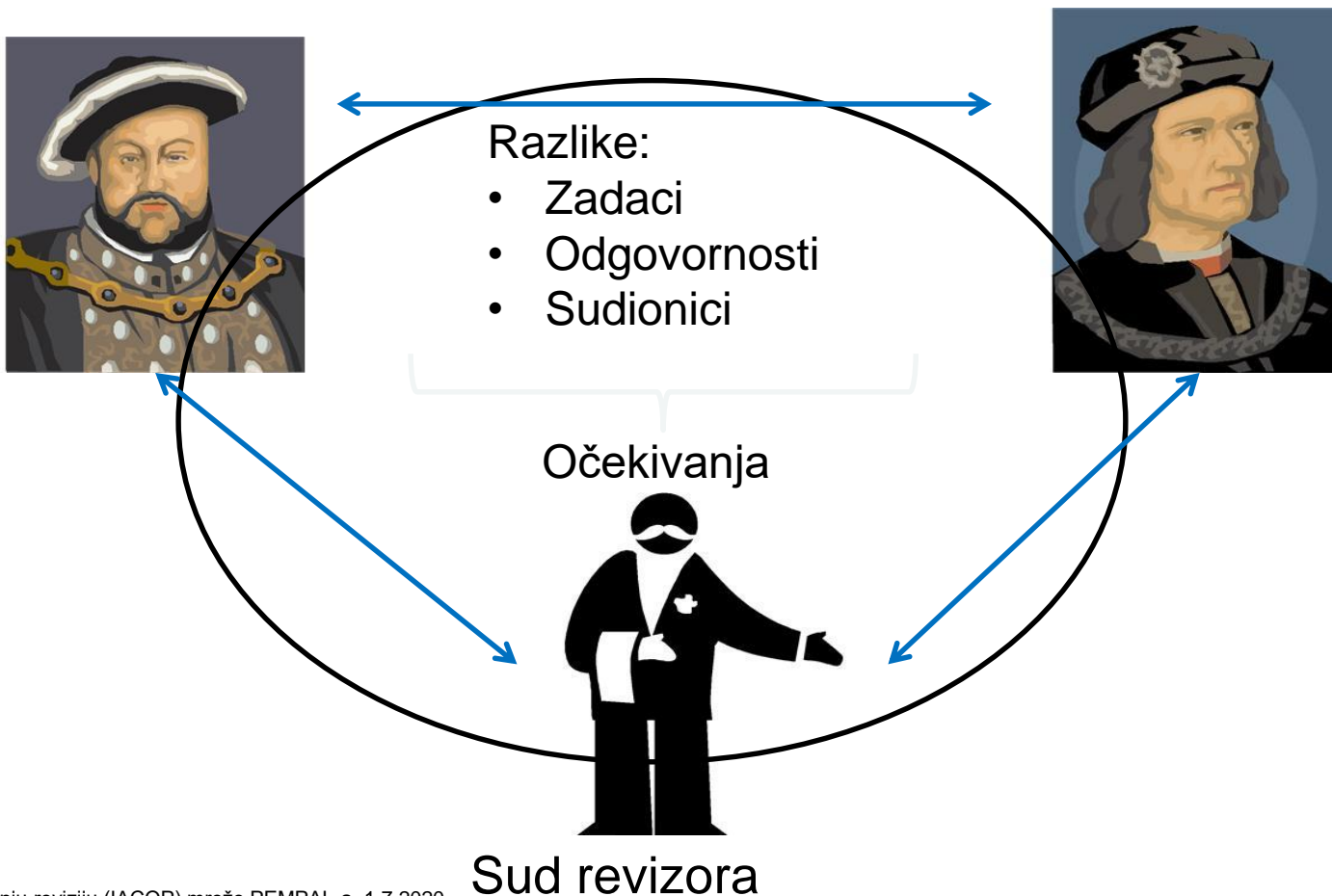
- Etički kodeks
- Korporativna kultura (povjerenje, otvorenost, kultura „učenja iz propusta”)
- Rukovodstvena odgovornost (dužna profesionalna pažnja, društvena kompetencija, zapošljavanje osoblja, uzor)
- Kontinuirano obrazovanje i osposobljavanje
- Hrabrost i društvena kompetencija

5. Sluga dvaju gospodara

Financijski odbor
Kontrolni odbori

Vlada

5. Glasnik loših vijesti

5. U kojem slučaju problem doista postane problem?

5. Povjerenje – Pružanje podrške

Vlada: nema problema → problem stvara
revizor

Zakonodavna/parlamentarna tijela → vjerujemo
vladi

Novinari nemaju informacije ili ne smiju
objavljivati informacije

Revizija provodi kontrolu u najmanjoj mogućoj mjeri

Gotovo svi su zadovoljni; osim građana, poreznih
obveznika te pokornog i motiviranog revizora

5. Povjerenje – Pružanje podrške

Vlada: nema problema → problem stvara revizor

Financijski i kontrolni odbori → daju povjerenje / pružaju podršku revizoru

Novinari izvještavaju o zlouporabama. Dobivaju povjerljive informacije.

Revizor dolazi do materijalno značajnih nalaza

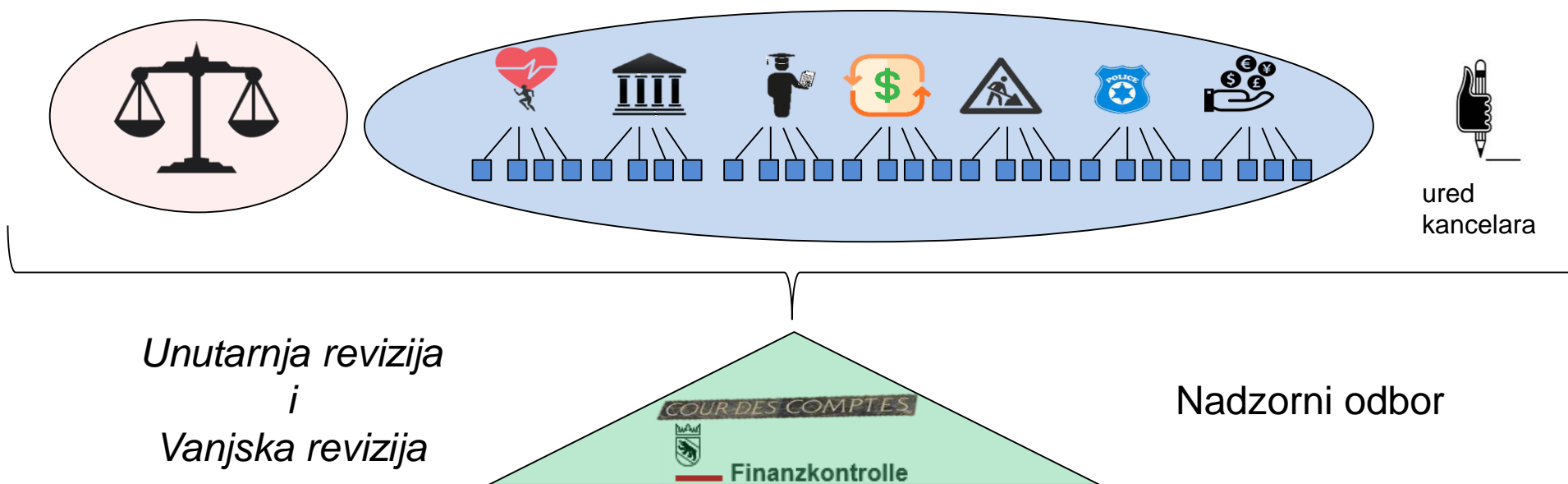
Svi su sretni, uključujući građane i porezne obveznike – povećava se povjerenje u državu.

6. Zadaci

- Područje kontrole:
 - Uprava kantona Bern
 - Sveučilište u Bernu
 - Sveučilište primijenjenih znanosti u Bernu
 - Organizacije:
 - nositelj prenesenih javnih zadataka
 - primatelj subvencija/donacija
 - K tomu: neovisni subjekti (povezani s upravom kantona Bern)

6. Vrste revizija – unutarnja i vanjska revizija

- Struktura uprave kantona Bern
 - 7 ministarstava i jedan Ured kancelara
 - ≈ 60 odjela unutar ministarstava
 - Neovisno pravosuđe (sudovi)
 - Neovisni sud revizora

6. Vrste revizija – unutarnja i vanjska revizija

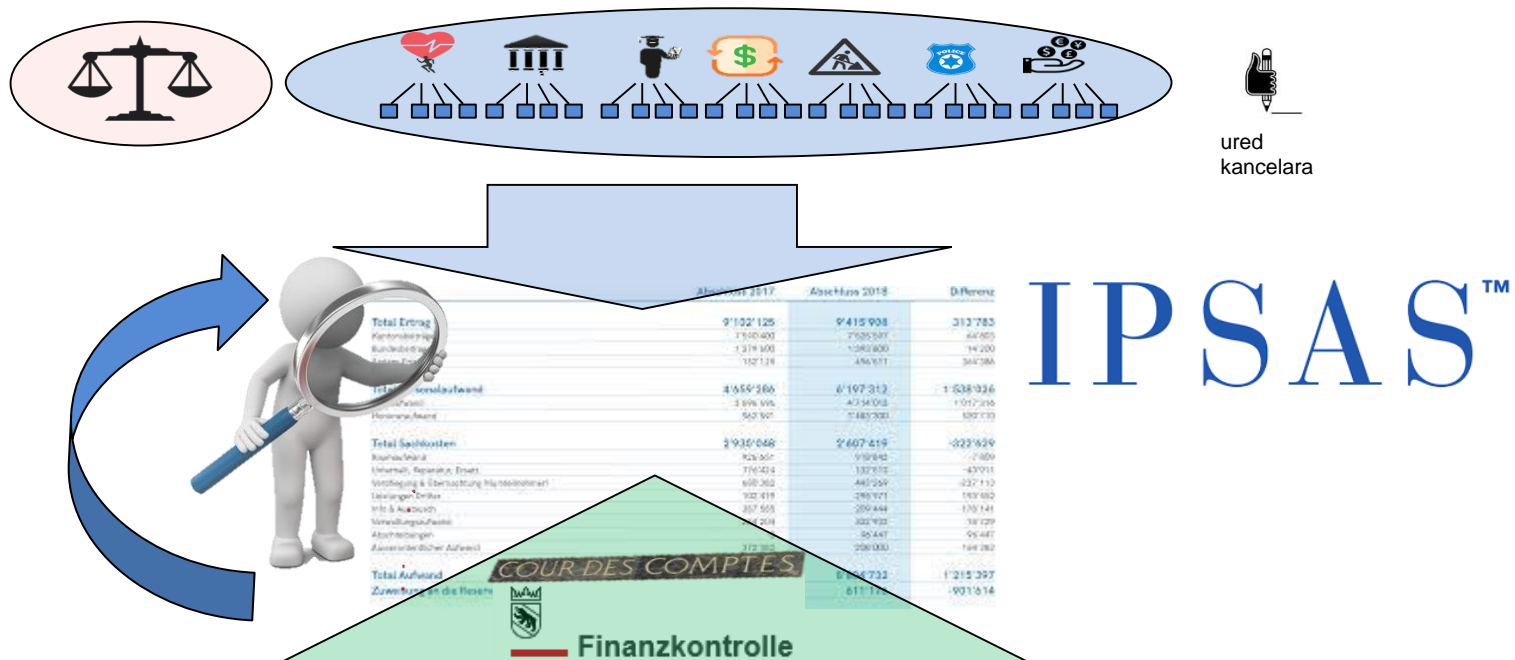
Vanjska revizija

Unutarnja revizija

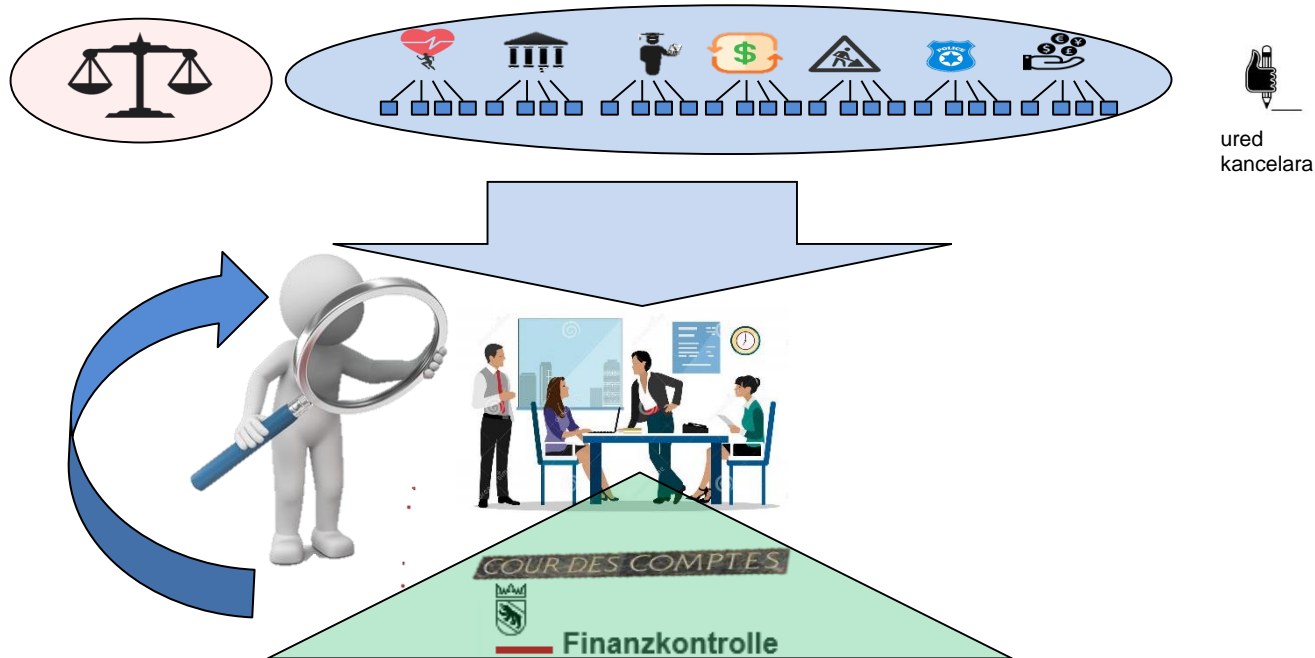
- Svi članovi Suda revizora provode i unutarnju i vanjsku reviziju
- Vanjska revizija: ≈ 25% resursa/vremena
- Revizija na kraju godine (od siječnja/januara od ožujka/marta)
- Ispitivanje konačnog zatvaranja poslovnih knjiga (studeni/novembar ili prosinac/decembar)
- Unutarnja revizija: ≈ 75%
- ≈ 70 revizija pojedinačnih odjela
- ≈ 15 – 20 revizija građevinskih projekata
- ≈ 5 posebnih revizija ICT-a
- ≈ 8 ispitivanja izdanih subvencija/donacija

6. Vanjska revizija

- MRevS = Međunarodni revizijski standardi
- Provedba u Švicarskoj: PS (Prüfungsstandard)
 - može se u potpunosti primijeniti na vanjsku reviziju
- Općenito prihvaćena računovodstvena načela u Švicarskoj (GAAP FER)

6. Unutarnja revizija

- Zakon o Sudu revizora
- IIA = Institut internih revizora
- IPPF = Okvir međunarodnih profesionalnih praksi
 - primjenjivo kao smjernice za unutarnju reviziju

7. Zahtjevi u pogledu dobre revizije / Alati

- Neovisnost (osobito financijska)
 - povijest sustava provjera u Švicarskoj
 - Općenito govoreći, prikladnost sustava ne dovodi se u pitanje (ali djelomično da!)

- Preduvjeti (za pojedinačne revizore):
 - Dobre kvalifikacije
 - Profesionalni skepticizam (**pitaj – ne vjeruj na riječ – provjeri**)
 - Zdrav razum
 - Znatiželja
 - Dobro planiranje (treba poznavati svojeg klijenta i njegovo poslovanje)

7. Zahtjevi u pogledu dobre revizije / Alati

- Statističke metode
 - Na temelju primjenjivih standarda (ne precjenjivati!)
- Alati:
- Analiza podataka: Excel i ACL, SAP-alati
 - Provjera dnevničkih zapisa -> na kraju godine
 - Analiza podataka/Ispitivanje u svrhe unutarnje revizije:
 - U slučajevima u kojima se upotrebljava digitalna obrada podataka:
 - npr. porezni podaci, podaci u vezi sa zdravstvom
podaci u vezi sa socijalnom skrbi (trebaju se anonimizirati)
- ipak ima mjesta za daljnji napredak (strojno učenje)

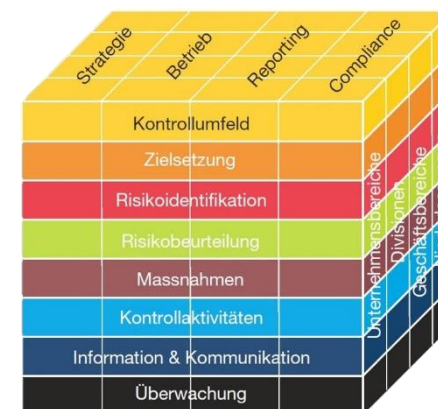
7. Alati

- Ne postoje određeni forenzički alati → sumnja na prijevaru: uključivanje policije / vanjskih forenzičkih stručnjaka
- Obrada revizije i Sustav za pohranjivanje (aplikacija QSR)
 - 99 % revizijskih podataka pohranjeno je u digitalnom obliku (nema podataka u papirnatom obliku)
 - Mogućnost: efikasniji proces digitalnog pohranjivanja podataka...

The screenshot displays the QSR application interface. On the left, there is a sidebar with navigation options like 'Aufträge', 'Disposition', 'Termine', and 'Zeiterfassung'. The main area shows a file list with columns for 'Nr.', 'Info', 'Symbol', 'Größe', 'Bezeichnung', 'Status', and 'Arbeitspapiere'. Below the file list, there is a 'Struktura mapa za pohranu' (Storage structure map) showing a hierarchical tree of folders and files. On the right, there is a 'Proces' (Process) flow diagram showing the steps of the audit process, such as 'Planung', 'Prüfungsdurchführung', and 'Berichterstattung / Abschluss'. Red text labels are overlaid on the screenshot: 'Pregled datoteka za reviziju' (File review for audit) points to the sidebar, 'Struktura mapa za pohranu' (Storage structure map) points to the file list, 'Pohrana datoteka' (File storage) points to the file list, and 'Proces' (Process) points to the process flow diagram.

8. Sustav unutarnje kontrole – kanton Bern

- Zakonom se nalaže da se mora primijeniti Sustav unutarnje kontrole (Uredba o financijskoj kontroli, članak 12.)
- Okvir COSO
- U teoriji: vrhunski
- U praksi: primjena varira...
- Općenito:
 - Nedovoljan fokus na Kontrolno okruženje / Javno korporativno upravljanje
 - Nedostatak usmjerenosti na rizik
 - Prevelika usmjerenost na (izolirane) detalje

8. Sustav unutarnje kontrole – kanton Bern

- Postoji (preveliki) broj sustava koji su aktivni
- Primjenjuju se opće računalne kontrole, ali je potrebna optimizacija (upravljanje pristupom)
- Veliki izazovi:
 - Sigurnost podataka (osjetljivost, sprječavanje prodora/ otkrivanje prodora, sigurnosna kopija i oporavak podataka)
 - Računalstvo u oblaku
 - Suverenitet podataka?
 - Eksternalizacija kontrola?
 - Kako provesti reviziju (ISAE 3402)?
 - Privatnost podataka (Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR) -> ne može se primijeniti izravno, ali...)

8. Tijelo za financijsku kontrolu – revizija u javnom sektoru

- Nakon svake revizije slijedi izvještaj koji se dostavlja
 - ispitanom odjelu
 - ministarstvima
 - nalazi s velikim potencijalom: vladi i nadzornim odborima parlamenta

- Suradnja s
 - Federalnim Sudom revizora Švicarske i
 - Ostalim kantonalnim Sudovima revizora
 - Interakcija unutar institucije (rasprave na temu, osposobljavanje)
 - Planirana/*ad hoc* interakcija zajedničke revizije u pogledu prekograničnih tema / institucija

8. Tijelo za financijsku kontrolu – revizija u javnom sektoru

- Slaba ili nikakva suradnja s ostalim financijskim nadzornim tijelima (tijelo za financijsko tržište, tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja)
- Sud revizora podložan je nadzoru Federalnog nadzornog tijela za reviziju (FAOA)
- Sud (u smislu poduzeća) te glavni revizori (kao osobe) moraju se upisati u registar i održavati dobar ugled

8. Vanjska procjena kvalitete revizorske aktivnosti

- Procjena aktivnosti unutarnje kao i vanjske revizije
- procjenjuju ih renomirana revizorska društva
trenutačno: BDO (Zakon o Sudu revizora, članak 7.)
- Financijski izvještaj Suda revizora
- Pregled poduzeća i pregled datoteka → o tome treba izvijestiti nadzorne odbore

9. Koronavirusna bolest (Covid-19) – Visok rizik za revizore?

- Švicarska: ogroman ekonomski utjecaj
- Poduzimanje brzih i jednostavnih koraka (federalni zadaci)
- Privatne banke → zajam; jamstva Švicarske Konfederacije
- Metoda „više faza” kako bi se provjerilo postojanje prava uključujući postojanje podnositelja zahtjeva, prihvatljivost iznosa (u vezi s prometom)
- Federalni ured za reviziju Švicarske uključen je u provjeru

9. Koronavirusna bolest (Covid-19) – Visok rizik za revizore?

- Čak je i Švicarska u pogledu Indeksa percepcije korupcije 4. na ljestvici (Transparency International)
→ Švicarska nije raj
- Došlo je do/otkriveno je nekoliko slučajeva prijevornih pozajmljivanja
- Vrijeme će pokazati je li riječ o pojedinačnim slučajevima
- Međutim: neke se prijevare neće moći otkriti
 - **nedostatak reakcije birokracije na predstojeću ekonomsku krizu imat će negativne posljedice**

9. Koronavirusna bolest (Covid-19) – revizija na daljinu

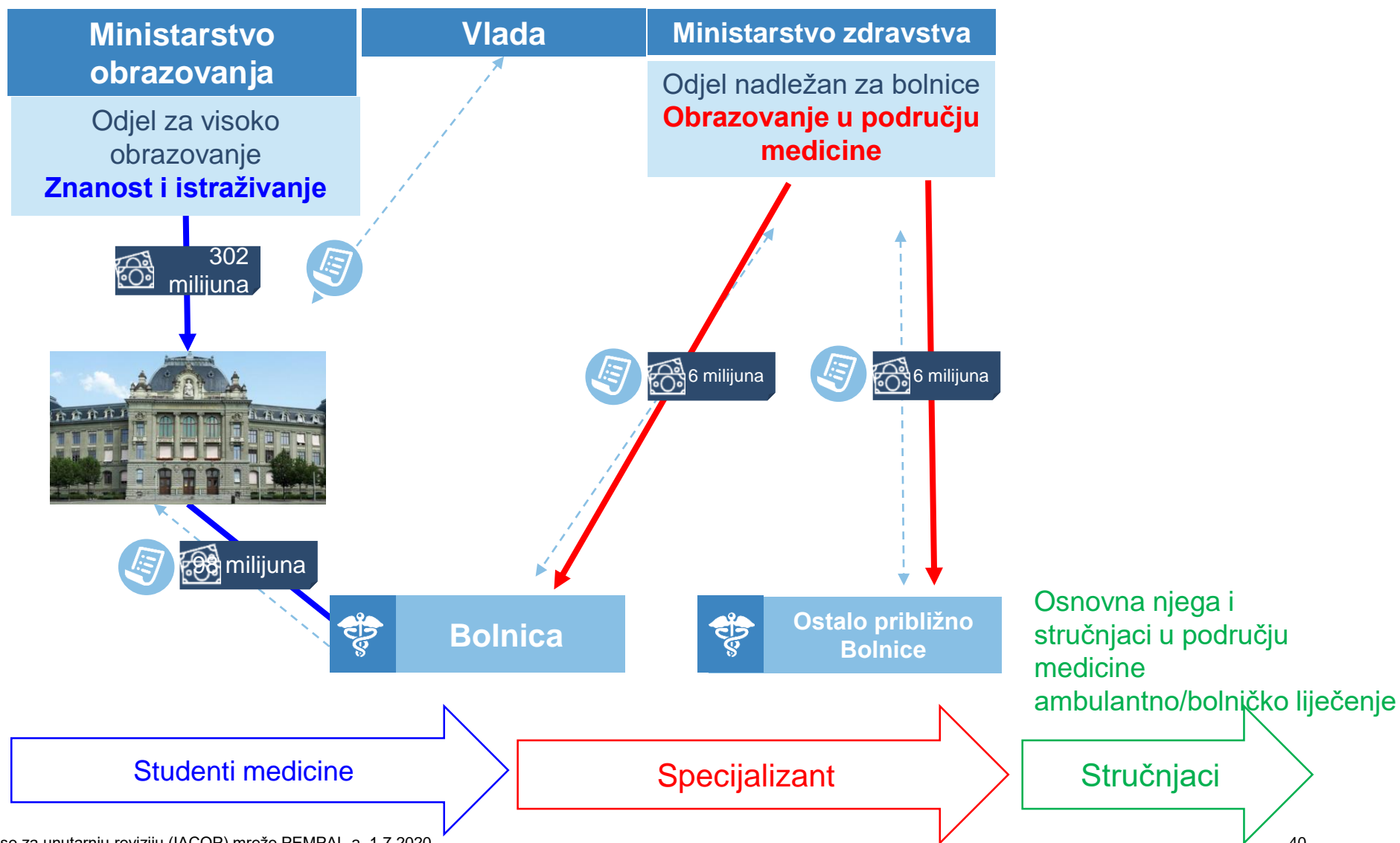
- Neće biti utjecaja na reviziju finansijskih izvještaja za 2019.
- Unutarnja revizija u 2020.: Općenito prilagođena metoda: Revizija na daljinu (ured, kućni ured)
- Određena kašnjenja
- Posebne revizije u vezi s koronavirusnom bolešću (Covid-19):
 - Odjeli su prilagodili unutarnje kontrole
→ procjena: i dalje učinkovita?
 - Odobravanje dodatnih subvencija (u pogledu kulture, sporta itd.)
→ provjera postojanja prava (u tijeku)

9. Koronavirusna bolest (Covid-19) – revizija na daljinu

- Iskustvo:
 - Odjeli su djelomično zaokupljeni s koronavirusnom bolešću (Covid-19)
 - Revizija na daljinu: U pravilu funkcionira
 - Planiranje je još važnije
 - Izazov predstavlja prikupljanje informacija te dokaza/potvrda
 - Provjere koje su povezane s procesom u pravilu zahtijevaju kontaktiranje vlasnika procesa, ali i ključnih osoba za izvršavanje

- Naučene lekcije:
 - Prilagodba programa revizije zadacima koji se mogu izvršiti na daljinu (provjera projekata, npr. građevinarstvo ili ICT)
 - Razumijevanje u pogledu provjerene jedinice (do određene mjere...)

10. Revizija učinkovitosti – provjera subvencije

10. Revizija učinka – javni prijevoz

- Javni je prijevoz u Švicarskoj dobro razvijen
- Skup (za korisnike i porezne obveznike)
- Kantoni naručuju usluge regionalnog i lokalnog prijevoza koje pružaju javna društva ili privatna društva koja surađuju s javnim društvima
- Doprinosi takvim društvima za nepokrivene troškove (odobrava Švicarska te kantoni koji naručuju uslugu)

10. Revizija učinka – javni prijevoz

- Složen sustav koji ima neželjene/neočekivane posljedice
- Pogrešan sustav poticaja
- Dovelu do toga da su (neka) javna prijevozna društva osmislila „kreativno” računovodstvo
- Otkrila unutarnja revizija nadzornog tijela nadležnog za javni prijevoz

10. Revizija učinkovitosti – Prodaja javnih nekretnina

- Postavlja se pitanje tko je odgovoran za prodaju zemljišta
 - Čimbenici:
 - vrijednost zemljišta
 - hoće li se (ili neće) upotrebljavati u javne svrhe?
 - Vrijednost nekretnine:
 - lokacija?
 - građevinsko zemljište?
 - na koji se način izvršava procjena nekretnine?
 - tko provodi procjenu?
 - kakve će vrste građevinskih objekata i upotrebe biti dozvoljeni?

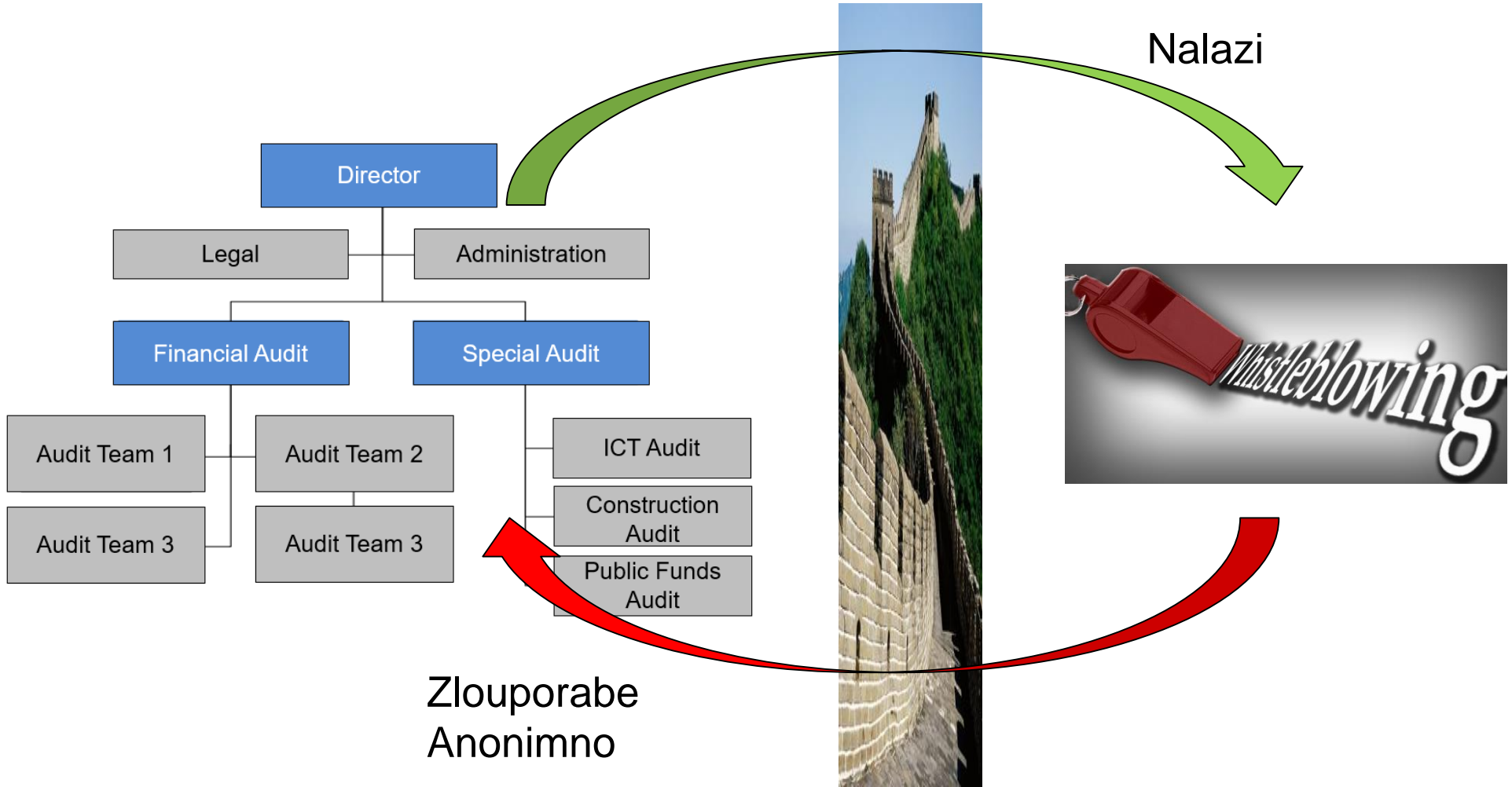
10. Revizija učinkovitosti – Prodaja javnih nekretnina

- Zemljište je prodano drugom nositelju javnog zadatka
- Cijena – prema odluci Ureda za reviziju (Finanzkontrolle) – niska
- Vlada donosi odluku o prodaji
- Parlament nema pravo glasa (sudjeluje samo ako su cijene ispod tržišne vrijednosti)
- Prema odluci Ureda za reviziju: netočan/neprijemljiv pristup procjeni
- **Posljedica:**
 - **Rizik gubitka javne imovine**
 - **Rizik gubitka povjerenja / ugleda**

10. Ključni pokazatelji uspješnosti

- Godišnja Izvješća o aktivnosti
- Broj provjera (usporedba s prethodnom godinom / namjerom)
- Materijalno značajni nalazi: Visoko– srednje – nisko
- Glavni izračun
- Troškovi provjera
- Ankete o zadovoljstvu korisnika
- **Mjerenje utjecaja** (kvantificirano – mjereno u CHF – kao i prema kvaliteti) koje preporučamo

10. Uzbunjivanje od 2014.

10. Pravna osnova

Najvažnije je osigurati anonimnost zviždača.

Pravna zaštita:

- Zviždači su zaštićeni zakonom.
- Proces je transparentan i poznat

Kanton Bern ima 2 pravna akta:

- Zakon o Sudu revizora
- Zakon o osoblju

Hvala na pozornosti.

